

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail prin care solicită casarea parțială a sentinței Judecătorei Cahul (sediul Taraclia) din 27 octombrie 2017 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 martie 2018, în cauza penală privindu-i pe

Petcov Ivan XXX născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Ghendov Vasili XXX, născut XXX, originar și domiciliat XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.10.2017- 27.10.2017 (prima instanță);
2. 05.12.2017 – 20.03.2018 (instanța de apel);
3. 25.06.2018 – 14.11.2018 (instanța de recurs ordinar);

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul (sediul Taraclia) din 27 octombrie 2017, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, au fost recunoscuți vinovați:

- Petcov Ivan în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 3 ani și patru luni de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Petcov Ivan i-a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an.

- Ghendov Vasili, în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și patru luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Ghendov Vasili i-a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an.

A fost încasat de la Petcov Ivan și Ghendov Vasile în mod solidar în folosul lui Celac Eduard prejudiciul material în mărime de 2802 lei, 20 bani.

S-a dispus încasarea de la Petcov Ivan și Ghendov Vasile de la fiecare în folosul lui Celac Eduard a prejudiciului moral în mărime de 1500 lei.

Cerința procurorului, cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 736 lei, a fost respinsă.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Petcov Ivan și Ghendov Mihail la 01.07.2017, în jurul orei 23:00, aflându-se în ograda lui Celac Eduard, amplasată pe str. Bolgarscaia, salt Albota de Jos, r-l Taraclia, unde ei au venit pe motivul certii care a avut loc între sora lui Petcov Ivan cu soțul Celac Eduard, împiedicându-se și urmărind scopul cauzării vătămarilor corporale ultimului, Petcov Ivan a aplicat câteva lovituri cu mâna lui Celac Eduard pe față, de la ce acela a căzut la pământ. Apoi, în continuarea intenției sale comune, Petcov Ivan și Ghendov Vasili, nepermițându-i să se ridice, au început să-i aplice lui Celac Eduard lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea coastelor din ambele părți, precum și pe diferite părți ale corpului, ca urmare cauzându-i părții vătămăte vătămări corporale sub formă de traumă cranio - cerebrală închisă, manifestată prin comotie cerebrală, echimoze periorbital bilateral, excoriații pe față, echimoze pe ambele pavilioane auriculare, plagă contuz-ruptă a pavilionului urechii stângi, echimoze în regiunea sternului și toracelui din stânga, fractura coastelor 4 și 9 din dreapta și a coastei nr. 9 din stânga, echimoză masivă în regiunea lombară, excoriații multiple pe torace din dreapta, echimoze pe spate, echimoze a brațului drept și umărul stâng, excoriații în regiunea cotului stâng, excoriații și plagă contuzia în regiunea cotului drept și a antebrațului drept, care se califică ca vătămări medii.

Astfel, prima instanță a încadrat acțiunile inculpaților Petcov Ivan și Ghendov Vasili conform prevederilor:

- art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, cu indicii calificativi „*vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă, săvârșită de două persoane*”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1. Procurorul în procuratura r-lui Taraclia, Vornicov V., care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține solicitarea cu privire la încasarea cheltuielilor

judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încasată suma de 736 lei cheltuieli de judecată din contul inculpatului, în rest sentința să fie menținută. Argumentând prin faptul că:

- de către prima instanță nu s-au respectat prevederile art. 229 Cod de procedură penală;
- fiind recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii imputate, inculpații urmează să restituie cheltuielile care au fost suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale.

2.2. Partea-vătămată Celac Eduard, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care inculpaților Petcov Ivan și Ghendov Vasili să le fie aplicată o sancțiune sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu încasarea solidară de la inculpați a prejudiciului moral în mărime de 7 700 lei, cu admiterea acțiunii civile în întregime.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță neîntemeiat a aplicat față de inculpați prevederile art. 90 Cod penal, or aceștia nu au recunoscut vina, nu s-au căit sincer și nu au reparat prejudiciul moral cauzat;
- la faza de urmărire penală nu a fost pusă sub învinuire soția sa, Celac Natalia, care fiind în stare de ebrietate a provocat conflictul, și anume l-a sunat pe inculpatul Petcov Ivan care a venit împreună cu Ghendov Vasili și încă o persoană necunoscută și care au venit la el acasă și l-au maltratat;
- neîntemeiat de către organul de urmărire penală a fost respinsă solicitare cu privire la audierea martorilor minori, care ar fi dat declarații importante la caz;
- consideră că la stabilirea prejudiciului moral nu s-a ținut cont de caracterul infracțiunii, umilințele suferite, caracterul vătămarilor, reducerea capacității de muncă;

3. Prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Cahul din 20 martie 2018, s-a respins ca nefondat apelul declarat de către procuror, s-a admis apelul declarat de către partea-vătămată Celac Eduard, s-a casat parțial sentința în partea civilă, s-a dispus încasarea de la Petcov Ivan în beneficiul lui Celac Eduard în contul recuperării prejudiciului moral sumei de 4000 lei, s-a dispus încasarea de la Ghendov Vasili în beneficiul lui Celac Eduard cu titlu de prejudiciul moral a sumei de 3000 lei, s-a încasat de la Petcov Ivan și Ghendov Vasili în mod solidar în beneficiul lui Celac Eduard cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 1000 lei, în rest sentința a fost menținută.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia privind respingere cererii acuzatorului de stat privind încasarea de la Petcov Ivan și Ghendov Vasili în mod solidar a sumei de 736 lei, care constau

din valoarea efectuării raportului de constatare și expertizei judiciare, deoarece solicitantul expertizei medico-legale a lui Celac Eduard a fost statul reprezentat prin organul de urmărire penală al IP Turaclia, astfel obligația de suportare a cheltuielilor pentru efectuarea constatării și expertizei o poartă anume statul în persoana solicitantului, în conformitate cu prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a ținut necesar să releve faptul că, la aplicarea pedepselor față de inculpați, prima instanță în totalitate s-a condus și a respectat prevederile art. 61 alin. (2) art. 75 Cod penal, a ținut cont și de faptul că cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, corect ajungând la concluzia cu privire la aplicare față de ultimii a prevederilor art. 90 Cod penal, apreciind pedeapsa aplicată față de inculpați ca fiind una echitabilă, în strictă conformitate cu norma penală în baza căreia inculpații Petcov Ivan și Ghendov Vasili au fost condamnați.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea -vătămată Celac Eduard, instanța de apel a remarcat faptul că, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, instanțele judecătorești trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, t și datele obiective care certifică acest fapt și anume: importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial, onoarea, demnitatea și reputația profesională etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanei apropiate, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesar prezența ei.

Instanța de apel a ținut necesar să precizeze faptul că, estimarea prejudiciului moral în mărime totală de 3000 lei de către prima instanță, a fost unul insuficient pentru acoperirea suferințelor fizice și psihice cauzate părții vătămate, reieșind din rolul fiecărui inculpat, instanța de apel a concluzionat că încasarea de la Petcov Ivan în beneficiul lui Celac Eduard a sumei de 4000 lei și încasarea de la Ghendov Vasili în beneficiul lui Celac Eduard a sumei de 3000 lei cu titlu de prejudiciu moral, ar putea duce la o satisfacție morală a persoanei vătămate.

Totodată ținând cont de faptul că în cadrul examinării cauzei penale partea vătămată Celac Eduard a beneficiat de un apărător, instanța de apel a considerat necesar de a încasa de la Petcov Ivan și Ghendov Vasili în mod solidar în beneficiul lui Celac Eduard a sumei de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru acordarea asistenței juridice, în temeiul art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală.

Referitor la obiecțiile aduse de către partea-vătămată Celac Eduard în legătură cu abaterile comise de către organul de urmărire penală de la prevederile legale, instanța de apel i-a explicat părții-vătămate Celac Eduard că este în drept să conteste actele emise de către organul de urmărire penală și procuror în procedura prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către:

4.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, indicând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a deciziei în partea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la Petcov Ivan și Ghendov Vasili cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 736 lei suportate în legătură cu efectuarea expertizelor, invocând faptul că:

- art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, stabilește clar în ce cazuri sunt efectuate expertizele și de la cine urmează a fi încasate cheltuielile pentru acestea;

- în legătură cu practica formată, suferă bugetul statului, nefiind clară poziția justiției naționale;

- la încasarea cheltuielilor urmează a fi respectate prevederile art. 227 alin. (1) li alin (2) pct. 5, precum și art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală;

- statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția inculpaților a suportat cheltuieli în legătură cu efectuarea expertizelor, care indiscutabil urmează a fi recuperate din contul inculpaților deoarece acțiunile ilegale ale acestora le-au generat.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, criticând decizia instanței de apel anume în partea motivării soluției acesteia privind respingerea apelului declarat de procuror, prin care a fost solicitată încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în prezenta cauză penală din contul inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că, temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 236-241, Vol. I) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind respingerea apelului și solicitării părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor din contul inculpatului în baza prevederilor legale stipulate în art. 227 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal invocă că, prevederile art. 227 Cod de procedură penală, reglementează care anume cheltuieli sunt incluse în categoria cheltuielilor judiciare, în această listă nefiind însă incluse cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În această ordine de idei, se reține că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - „*Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor*”.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală (f.d. 14-16a; 59-61, Vol. I), fără a exista o asemenea cerere din partea apărării.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că expertiza dispusă în prezenta cauză penală, a fost efectuată până la data de 09.02.2018, când au intervenit modificări în art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, acesta fiind abrogat prin Legea nr. nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, care până la această dată prevedea că plata pentru efectuarea expertizelor prevăzute la alin. (1) a aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, din 20 martie 2018, în cauza penală privindu-i pe **Petcov Ivan XXXX și Ghendov Vasili XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor